

פרשת בחקתי תשפ"ג – למה התורה מתעלמת מהעולם הבא?

1. **תנחומא ראה:** כשבא משה לברכנו - מעט ברכנו וכשבא לקללנו הרבה קללנו?! ... הקללות בתורת כהנים כט פסוקים והברכות יא פסוקים?! ... [אלא] מי שמביט בהן מוצא הברכות יתרות על הקללות ... בברכות פתח באל"ף – 'אם בחקתי' וסיים בתי"ו 'ואולך אתכם קוממיות', שהברכות באות מאל"ף ועד תי"ו. ואילו הקללות פתח באות ו' – 'ואם לא תשמעו' וסיים ב-ה' - 'ביד משה' ובין ו ל-ה אין כלום.

ויקרא רבה לה: קללות מן ו עד ה' – ולא עוד אלא שהן הפוכות מסדר האותיות (שהאות ו באה אחרי ה). אמר רב אבין: אם זכיתם הריני הופך לכם קללות לברכות. אימתי? כשתשמרו את תורת.

2. **ויקרא כו:** אם בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ... ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרוי: והשיג לכם דיש את בציר ובציר ישיג את זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם: ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן הארץ. **דברים יא, יג:** והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם... ונתתי מטר ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה לבבכם ... וחרה אף ה' בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא תתן את יבולה.

ספר העקרים מאמר ד לט: הספק אשר לא סרו ראשונים ואחרונים מלספק בו: למה לא נזכר בתורה היעוד הרוחני בפירוש כמו שנזכרו היעודים הגשמיים? ... **עקדת יצחק בחקתי:** בעלי הדתות המאמינים בשכר ועונש לעושי רצונו ומכעיסיו, ישיבו על תורתנו: אחר שהשכר הרוחני הוא העיקר המכוון מהתורה, איך שתקה התורה ממנו ויעדה השכר הגופני הכלה ואבד ושמתהו לתכלית?

שמואל א כה: והייתה נפש אדני צרורה בצרור החיים את ה' אלוֹקֵיךְ ואת נפש אויבֵיךְ יקלענה בתוך כף הקלע" - **מצודת דוד:** נפש אדוני צרורה בצרור החיים הרוחניים אחרי הפרדה מן הגוף.

רמב"ם תשובה ט: אין אותן הטובות סוף מתן שכרן של מצות ולא אותן הרעות סוף הנקמה שנוקמין מעובר על המצות, אלא כך הכרע הדברים: הקב"ה נתן לנו תורה זו עץ חיים ... והבטיחנו שאם נעשה אותה בשמחה ובטובת נפש ונהגה בחכמתה תמיד - שיסיר הדברים המונעים אותנו מלעשותה, כגון חולי ומלחמה ורעב וכיוצא בהן וישפיע לנו כל הטובות המחזיקות את ידינו לעשות התורה, כגון שובע ושלוש ורובי כסף וזהב, [וזאת] כדי שלא נעסוק כל ימינו בדברים שהגוף צריך להן, אלא נשב פנויים ללמוד בחכמה ולעשות המצוה כדי שנזכה לחיי העולם הבא.

רמב"ן דברים יא, יג: 'ולעבדו בכל לבבכם' [לשון רבים, אבל פרשה ראשונה בלשון יחיד], כי ה' לא יעשה הנסים תמיד, לתת מטר הארץ בכל עת יורה ומלקוש ... ולהרבות גם העשב בשדה לבהמה או שיעצור השמים ויבישו – אלא רק על מעשה רוב העם, אבל היחיד הוא בזכותו יחיה והוא בעונו ימות.

3. **מכתב הרבי מליובאוויטש מתורגם מאנגלית** (גיליון כפר חב"ד 1592): ביחס לנושא של החיים אחרי המות וכו', יש משמעות לכך שהתורה (התנ"ך) מדברת על כך מעט מאוד, מהסיבה הפשוטה שהיהדות במהותה עוסקת בחיים בעולם הזה, שיתנהלו על פי הרצון של אלוֹקֵים כפי שהוא מפורש בתורה, על ידי קיום המצוות בחיי היום יום.

אבות ד, טז: רבי יעקב אומר: העולם הזה דומה לפרוזדור בפני העולם הבא. התקן עצמך בפרוזדור, כדי שתכנס לטרקלין. יז: הוא היה אומר: יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא, ויפה שעה אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה - **ליקוטי שיחות ה/244:** תכלית המכוון של בריאת האדם היא – לא עבור האדם, אלא – כמו שאומרת המשנה 'אני נבראתי לשמש את קוני', והתכלית הזאת מושגת על ידי קיום המצוות בעולם הזה. רק היות שאין הקב"ה מקפח שכר כל בריה, מגיע לאדם שפעל הענין, שכר טוב לאין קץ. ולכן בעולם הבא הוא ישיג גילוי מהתענוג שנמשך על ידי מעשה המצוות שלו ... אבל מובן שגילוי התענוג לאדם – שכר המצוה, אין לו ערך לעומת עצם התענוג של הקב"ה מהמצווה עצמה בעולם הזה.

שולחן ערוך שכת, ג-ד: מי שנפלה עליו מפולת, ספק חי ספק מת ... אפילו מצאוהו מרוצץ שאינו יכול לחיות אלא לפי שעה - מפקחים עליו את הגל - משנה ברורה ביאור הלכה: ואע"ג דלא שייך הכא טעם 'חלל שבת אחת כדי שישמור שבתות הרבה' [שהרי בוודאי ימות] - אפילו הכי מחללין ... כמו שכתב המאירי ביומא ... שבאותה שעה ישוב בלבו ויתודה. אבל זה לטעמא בעלמא, אבל לדינא לא תלוי כלל במצוות ... אלא דחינן כל המצוות בשביל חיים של ישראל.